

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б) Б, ЦВК і СНК БССР

№ 274 (5350)
АУТОРАК
3
СНЕЖНЯ
1935 г.
Год выдання XVIII

НАРАДА СТАЛІНСКІХ ВЫХАВАНЦАУ

Учора ў зале пасаджэнняў Цэнтральнага Камітэта партыі сустрэліся кіраўнікі партыі і ўрада на чале з таварышам Сталіным з перадавымі камбайнерамі і камбайнерамі краіны. Адзін дзень адбывалася гэта беспрыкладная нарада, але яе значэнне цяжэй змерыць звычайнымі меркамі. Гутарка ідзе аб буйнейшай падзеі ў жыцці нашай краіны, у гісторыі барацьбы пролетарыята за сацыялістычную рэканструкцыю вёскі. Іскры стаханавскага руху фюды засяляюць полымі найвялікшага ўдзёму мас.

Сэрцы байцоў гараць небывалай адрывай. Іх абдымае аднаасць сваёй радзіме, бязмежная любоў да свайго правадыра таварыша Сталіна. Дзесяткі прамойцаў выступілі ўчора на нарадзе камбайнераў. І кожны раз, калі называлася імя Сталіна, зала сатрасалася ад авацыі, магутнае «ўра» павяла да правадыра. Промова таварыша Сталіна, сказаная на нарадзе камбайнераў і камбайнераў, ярка асвятліла пройдзены шлях, веліч перспектывы, радасць штодзённай працы мільёнаў працоўных. Іна ўзброіла партыйных і непартыйных большэвікоў новай, вострай і непераможнай зброй.

Сёлетняя восень багата падзеямі. Усюды, на любым участку сацыялістычнага будаўніцтва, атрыманы слаўныя перамогі, у масах спеюць новыя сілы, увесёлыя арганізм становіцца ўсё больш і больш поўнакроўным. Краіна багате, жыццё стала лепш, жыццё стала веселей. На гэтай аснове вырастае магутны стаханавскі рух.

Не засталася ў баку ад гэтага руху і сельская гаспадарка. Народа камбайнераў-стаханавцаў сустрэла са скажаннем сельскагаспадарчага года. На зямлі і тэхнічных культурах дасягнуты небывалы прырост прадукцыі. Зусім нова адзначаны ўзнагароднай вышэйшай п'яцісотніцы, апрактычны звычайнае ўвядзенне аб'ёмных ураджаў цукровых бульбы. У Маскве зараз госяць нашыя калгаснікі баваўняных зямель.

Веня зернавай вытворчасці — 6 мільярдаў пудоў зярна ў 1935 годзе.

Прамысловасць і гарады ўраслі ўдвая. Некалькі мільёнаў жыхароў насельніцтва перайшло на фабрыкі і заводы, павялічыўшы патрэбнасць у хлебе. Выраслі пасевныя плошчы тэхнічных культур, склаўся раёны, спецыялізаваны на вытворчасці бавоўны, ліну, цукровых буракоў і зменшаны вытворчасці зярна. Калі раней некалькі дзесяткаў мільёнаў насельніцтва вёскі — беднота сістэматычна галадала і неадзядала, то цяпер беднаты няма і ўсе хочучы жыць добра, з поўным пакрыццём патрэбнасцей. Значна павялічылася заратка масаў у краіне. Шпаркі рост народнага службачы ўважліва даказаў праўдзіннасць нашай радзімы.

Нарэшце, без павелічэння вытворчасці зярна нельга паспяхова вырашаць праблемы жывёлагадоўлі.

Мы імкнемся да багацця прадуктаў. Не старыя дарэволюцыйныя нормы спажывання з сапраўднае багацце не толькі хлеба, але ўсё без выключэння прадуктаў. Гэтым вызначаюцца задачы сельскай гаспадаркі.

У нас ёсць усе ўмовы для таго, каб заваяваць гэта багацце ў найкарацейшым тэрмін. Ёсць буйная гаспадарка, здольная асвоіць новую тэхніку. Ёсць зямлі ўдасталы. Ёсць тэхніка, якой ніколі не ведала дарэволюцыйная Расія і якой не ведае ні адна капіталістычная краіна. Ужо ў гэтым годзе толькі ў сістэме Наркамзема СССР працавала 230 тыс. трактараў, 27 тыс. камбайнаў. У 1936 годзе ў МТС ужо будзе 60 тыс. камбайнаў, вырабляюцца звыш 100 тыс. трактарных селак. Павялічваецца трактарны парк МТС і саўгасаў. Трэба толькі асяццэ гэту тэхніку.

Нарада камбайнераў-стаханавцаў паказала, што такія людзі ўжо ёсць, такія кадры нарадзіліся, яны адтэраюць рыскавую ролю ў павелічэнні прадукцыі зярна.

Нарада перадавых камбайнераў і камбайнерак СССР з членамі ЦК ВКП(б) і ўрада

(У зале пасаджэнняў ЦК ВКП(б) 1 снежня 1935 г.)

1 снежня ў зале пасаджэнняў Цэнтральнага Камітэта ўсеагульнай Комуністычнай партыі (большэвікоў) адбылася нарада перадавых камбайнераў і камбайнерак СССР з членамі ЦК ВКП(б) і ўрада.

У нарадзе прынялі ўдзел 200 перадавых камбайнераў і камбайнерак, перавыканаўшых на ўборцы за сезон 1935 года норму больш чым удвое.

Бурнымі доўгімі апладысмантамі, гарачымі заважымі і прывітальнымі воклічамі ўдзельнікі нарады сустрэлі з'явіўшыхся за сталом прэзідыума таварышоў Сталіна, Молатава, Кагановіча, Варашылава, Орджанікідзе, Мікалая, Андрэева, Чубара, Ежова.

«Няхай жыве наш друг і нас-

таўнік таварыш Сталін!», «Таварышу Сталіну — ура!», «Няхай жыве тав. Молатаў!», «Ура паркому Варашылаву!», «Няхай жыве правадыр усіх працоўных таварыш Сталін!», «Прывітанне таварышу Сталіну — ура!».

Народны камісар земляробства СССР тав. Чэрноў адкрывае нараду, прадставіўшы першае слова тав. Капуста, камбайнеру фадасіўскага зернасаўгаса, ўбраўшаму за сезон 585 гектараў.

На нарадзе выступалі наступныя камбайнеры і камбайнеркі: тт. Капуста, Кобзар, Вінік, Зорын, Баравік, Якаўлеў, Колесаў, Палагунін, Петрова, Андрэеў, Чэрнова, Панамароў, Бурухін, Многалетні, Ведзёрнікаў, Тільба, Запелайка, Крыўдоў, Гіюбаеў, Шыгімарэзнаў, Кісеаў, Шакіраў, Ка-

фанава, Дзмітрый, Каласюк, Хубаліеў, Агееў, Гудушаўры, Марджанян.

Пасля выступленняў камбайнераў і камбайнерак з яркай прамовай, насычанай фактамі поспехаў сацыялістычнай сельскай гаспадаркі ў сёлетнім годзе, выступіў народны камісар земляробства СССР тав. Чэрноў. Пасля гэтага слова было прадстаўлена таварышу Сталіну. Бурнай авацыяй, доўга неамаўкальнымі апладысмантамі і воклічамі «ўра», «Няхай жыве таварыш Сталін!» сустракае нарада правадыра працоўных на трыбуне.

З найглыбейшай увагай была выслухана прамова таварыша Сталіна. Зноў грывіць поўная захаплення авацыя, воклічы «ўра!» «Няхай жыве наш родны Сталін!»

ВЫДАТНАЯ НАРАДА

Мы ўжо прывыклі бачыць ва калгасных з'ездах перадавых людзей савецкай вёскі, людзей, якія мысляць дзяржаўна, людзей з шырокім грамадскім кругазорам. Але 200 чалавек з самых розных вёсак, якія сабраліся ўчора ў будынак Цэнтральнага Камітэта партыі, усё-ж маглі адавіць любога наглядальніка палітычнай развітасцю і агульным абліччам сваім.

Усе яны, нягледзячы на разнастайнасць жыхарства, пастухі, конюхі, чорнарабочыя, дватры галы назад упершыню ўбачыліныя складаную, а то і простую машыну, цяпер у дасканаласці аўдалі самі перадавой машынай тэхнікой у сельскай гаспадарцы. Гэта — майстры сваёй справы. І іх нельга адрозніць ні па прамовах, ні па знадворнаму выглядзе ад кваліфікаваных гарадскіх рабочых. Іх вуснамі гаварыла ўчора індустрыялізаваная сацыялістычная сельская гаспадарка.

500, 600, 700 гектараў на адзін камбайн! Любы з іх, даўшы нават найменшую прадукцыйнасць, пасаромеўся-б лічыць сваім дася-

рэннем, у гонар таварышоў Сталіна і Варашылава.

Тэхнічны рост гэтых людзей ішоў адначасова з іх палітычным і культурным ростам. І ў гэтым яшчэ раз сказваецца сацыялістычны характар іх прафесіі, іх работы.

Не раз дапытваўся тав. Молатаў у выступаўшых, у чым галоўная прычына таго, што яны выконваюць патройную і пачатковую супроць звычайнай норму выпрацоўкі і яшчэ і яшчэ раз камбайнеры адказвалі: «Прычына ў тым, перш за ўсё, што мы адчуваем сябе гаспадарамі жыцця, што мы працуем на сябе, на сваю дзяржаву, усё астатняе адсюль».

Малады камбайнер Богаяўленскай машынатрактарнай станцыі, Данецкай вобласці, Дзмітрый Кобзар даў чэкаваную формулу добрага работы камбайнера: першае — любі машыну, другое — даглядай яе, трэцяе — арганізуй работу. Але і ён заявіў, што гэта — тэхнічны бок. А галоўнае? Галоўнае ў тым, што жыццё і працаваць весела.

— Мне, гаворыць Кобзар, —

ратка, хоць усе яны падкрэсліваюць велізарную ролю новага парадку аплаты працы камбайнераў, устаноўленага ў сёлетнім годзе ўрадам. 3.000, 4.000 і больш рублёў, апрача хлеба, атрыманага натурай, апрача шматлікіх прэмій, — гэта звычайны заробатак гэтых людзей.

— За колькі тыдняў, — пытаецца тав. Орджанікідзе камбайнера Капуста, — вы зарабілі 3.200 рублёў?

— За 30 рабочых дзён, — следуе спакойны адказ.

Ні ў чым не маю патрэбы, усё ў мяне ёсць. Гэтыя кароткія, але красамоўныя фразы сустракаюцца ў прамовах амаль усіх прамойцаў, а тыя, якія зусім не гавораць аб гэтым, робяць так толькі таму, што гэта само сабой разумеецца.

Камбайнераў «многа больш займае другое пытанне. У сваіх поспехах яны цяпер упэўнены. Усе без выключэння абяцаюць перадаць свае досведы і ве-

ПРЫВІТАННІ НАРАДЫ ПЕРАДАВЫХ КАМБАЙНЕРАУ І КАМБАЙНЕРАК СССР

Прывітанне тав. Сталіну

ЦК ВКП(б) — таварышу СТАЛІНУ

Табе, вялікаму пераўтварыцелю нашай зямлі, пад чым вадзіцельствам краіна дробнай і драбнейшай сялянскай гаспадаркі, краіна драўляных сох і зашудалых сялянскіх каняч ператварылася ў краіну самай буйнай сельскай гаспадаркі, у краіну трактараў і камбайнаў, — мы, камбайнеры і камбайнеркі, шлем наша палкае прывітанне.

Мы — сялянскія сыны і дачкі. Нашай доляй былі-б — калі-б не савецкая ўлада, калі-б не партыя Леніна — Сталіна — рабская служба кулаку ці беспрасветная галечка ў ціне дробнай уласнай гаспадаркі.

Мы, стаўшыя вадзіцелямі цудоўных машын, шлем нашаму вялікаму правадыру і другу нашу

пазямку, нашу аднаасць, нашу любоў да працы, да нашай партыі, нашых калгасаў і саўгасаў, шпай радзімы.

Мы клянемся не здаць першых рухавых у нашай краіне! Мы клянемся ўбраць у будучым годзе не менш 600 гектараў на «Комунары» і 700 гектараў на «Сталінец».

Мы клянемся кожны выхаванне дзесяткі дзяткі такіх-жа камбайнераў, як мы.

Мы клянемся не здаць заваяваных нам пастоў першых салдат арміі калектывнай працы.

Ад усяго сэрца дзякуй табе, таварыш Сталін, за добрае жыццё ў нашай вялікай краіне!

Няхай жыве партыя Леніна — Сталіна і наш правадыр — родны, вялікі Сталін!

Прывітанне тав. Молатаву

СТАРШЫНІ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАУ СССР
ТАВ. МОЛАТАВУ

Вам, галоўна ўрада нашай вялікай радзімы, саратвіку правадыра народаў таварыша Сталіна, шлем мы, камбайнеры-стаханавцы, палкае калгаснае і саўгаснае прывітанне.

Запэўваем Вас, дарагі тав. Молатаў, што ў будучым годзе камбайнеры МТС і саўгасаў падымуць яшчэ вышэй скарыстанне

камбайна і забяспечаць безумоўнае выкананне плана камбайнавай уборкі, які будзе дан на будучы год урадам.

Няхай жыве правадыр народаў вялікі Сталін!

Няхай жыве галава ўрада нашай вялікай радзімы тав. Молатаў!

Самая вялікая радасць майго жыцця

Сёння я чуў прамову таварыша Сталіна.

Тав. Сталін сказаў, што пры цару Расія збіралася з палёў 4 ці 5 мільярдаў пудоў. А цяпер наша калгасная краіна павінна збіраць каля 7 мільярдаў, каб усе былі сыты, веселы і каб маццела ў нас жывёлагадоўля.

У гэтых словах таварыша Сталіна

у словах таварыша Сталіна я пачуў для сябе і другую заапазведзе: як-бы ты не ведаў машыну, не знаваўся, а вучыся і ручыся! Правільна, дарагі наш і любімы правадыр таварыш Сталін! Я на сабе ведаю, што ў тэхніцы мескаў няма. Іншаму здаецца, што ён ужо ўсім аўдалі і вучыцца яму няма чаму, а «думецца ў машыну глыбей — не! Яшчэ многіх тонкасцей

БАБРУЙСК. (Па тэлеграфу). 30
стапада першы лесавых бабруй-
скага дрэвапрацоўчата камбіна-
та, дзе паставіў ўсеагульны рэ-
корд рамшчык Рушко, распіла-
ў 1236 кубаметраў драўніны.
1 свежні рамшчык Міхалап
перакрыў рэкорд т. Рушко, распі-
лаваўшы за змену 320,58 куба-
метраў драўніны — 285,4 проц.
нормы. Цяж за тры змены распі-
лаваў 1283 кубаметры. Рыхтую-
ся перакрыць новы рэкорд **Мусін-
скага.**
Дырэктар камбіната ЗУБРЫЦКІ.

КАРАДА ПЕРАДАВЫХ КАМБАЙНЕРАУ І КАМБАЙНЕРАК СССР З ЧЛЕКАМИ ЦК ВКП(б) І УРАДА ПРАМОВА

ПРАМОВА
тав. Г. Е. КАПУСТА

(КАМБАЙНЕР ФЕАДАСІЙСКАГА ЗЕРНАСОУГАСА, КРЫМСКАЯ АССР)

Ад імя рабочага калектыва, інжынера-тэхнічнага персанала і служачых зернасоўгаса перадаю большавіцкае палкае прывітанне правадырам нашай партыі на чале з таварышам Сталіным! (Бурныя апладысменты, якія пераходзяць у авацыю, крыкі: «ура!»). «Нахай жыве таварыш Сталін!».

Таварышы, сёння, як ніколі, я прыношу сваю глыбокую падзяку за тую радасць, якую дало мне прабыванне ў Маскве. Я ніколі не чакаў такога шчасця, такой радасці. Я жыў і пры царскім рэжыме, праўда, тады я быў яшчэ юнаком 14 год, але я ніколі не бачыў кіраўнікоў дзяржавы, не бачыў нават свайго гаспадара, у якога я служыў.

Цяпер перад савецкай уладай, перад кіраўнікам камуністычнай партыі можа выступіць кожны батрак, кожны бядняк, — гэтыя магчымасці прадстаўлены кожнаму рабочаму, кожнаму селяніну. Мы маем магчымасць бачыць і гутарыць з членамі свайго ўрада, з кіраўніцтвам нашай партыі, з нашым любімым правадыром таварышам Сталіным. (Бурныя апладысменты, якія пераходзяць у авацыю, крыкі «ура!»).

Таварышы, я працую ў соўгасе з 1930 года, пачаў працаваць чорнаробным, гэтым мяне вылучылі на работу камбайнера. У 1931 годзе я паступіў на курсы камбайнераў, адкуль вярнуўся ў соўгас, дзе працую зараз.

У соўгасе не ўсё ішло гладка, былі труднасці, але мы гэтыя труднасці перамаглі. На сённяшні дзень відаць, як соўгас расце на вачах.

Таварышы, пад кіраўніцтвам партыі на чале з таварышам Сталіным... (бурныя апладысменты). Сталін. Вы, тав. Капуста, партыя і правадыроў пакіньце, а раскажыце лепш, як дабіліся таго, каб добра выканаць работу.

Капуста. Я дабіўся гэтых поспехаў дзякуючы таму, што аба мне клапаціліся. Аба мне клапацілася партыйная арганізацыя, якая была створана ў соўгасе. Яна ўзяла мяне, так сказаць, на перавыхаванне. Я раней быў накіштаў бяспрытульнага, а партыя мяне перавыхавала.

Як я дабіўся такіх рэзультатаў? Я ведаў, што ў Савецкім Саюзе без затраты энергіі і сілы мы не створым пярэлага фундамента. Таму я стараўся ў першую чаргу засвоіць тэхніку і таварышам.

Таварышы, дазваляе мне ад імя данецкіх камбайнераў перадаць палкае прывітанне нашаму вялікаму правадыру таварышу Сталіну. (Бурныя авацыі, крыкі «ура!»).

Таварышы, я нарадзіўся напярэдні Вялікай пролетарскай рэвалюцыі, у 1916 годзе. Мне толькі 19 год. Я не перажываў царскага рэжым, я вырастаў у нашай маладой краіне. Мой бацька ўспамінае мінулыя свае маладыя гады, як прапашчы, чорныя. Я не перажываў такой маладосці. Я зараз знаходжуся ў такім вясылым жыцці, якое дало мне магчымасць аўладаць складанейшай машынай — камбайнам. Я дзякую тав. Сталіну за тое, што ён забяспечыў нам, моладзі, такое жыццё. (Бурныя авацыі, крыкі «ура!»).

Таварышы! Данецкая вобласць, радзіма стаханавскага руху, снабжае краіну не толькі вугалем, металам, але і смачным пшанічным хлебам. Некаторыя раёны нашай вобласці ўбараюць ураджай камбайнамі. На ўсёй Данецкай вобласці ў сярэднім на адзін камбайн падае 267 гектараў, а ў нашай Богаяўленскай МТС мы маем 429 гектараў. Я асабіста ўбараў 659 гектараў і заняў першае месца ў вобласці.

Вобласць заняла першае месца на Украіне, а МТС заняла першае месца ў вобласці.

Што мне дало магчымасць убраць 659 гектараў? Калі я скончыў 6-месячныя курсы камбайнераў, я яшчэ быў маладым, і мне дырэцыя не даверыла камбайна. У 1934 годзе я прапашу штурвалным і яшчэ больш набраў практыкі. Пасля гэтага мяне паслалі на перападрыхтоўку, дзе я яшчэ лепш асвоіў камбайн. Дырэцыя пераканалася, што я добра ведаю машыну і прымавала да мяне камбайн. Я адчуў сябе начальнікам камбайна, прыняў яго. Назначылі мне калгас, я прыняў па акту плошчу, сам адараў плошчу. Праверыў камбайн, агрегат, прайнструктаваў штурвалнага і трактарыста, растлумачыў ім, як працуе камбайн.

Я працую камбайнерам з 1931 года. Зараз я працую значна лепш, чым у 1931 годзе. Таварышы! Мне хочацца прывесці адзін факт. У 1934 годзе камбайнер Хмынелю ўбраў усяго 45 гектараў і зарабіў 350 рублёў. Другі камбайнер, Оаераў у мінулым годзе ўбраў 190 гектараў і зарабіў 257 рублёў. У гэтым годзе я ўбраў 659 гектараў і зарабіў 3100 рублёў і 25 пудоў хлеба, які мне прывезлі дамоў. Зараз уся мая сям'я забяспечана, маю веласіпед, патэфон, фотоапарат, стрэльбу, ні ў чым не маю патрэбы, маю таксама гадзіннік. (Апладысменты).

Янаўлеў. А раскажы, як ты са сваім настаўнікам спаборнічаў. Кабзар. З Волкавым? Я быў у яго памочнікам у мінулым годзе, а ў гэтым годзе я прыняў камбайн, і ён таксама, і мы пачалі спаборнічаць.

ПРАМОВА тав. Д. П. КАБЗАРА

(КАМБАЙНЕР БОГАЯУЛЕНСКАЙ МТС, ДАНЕЦКАЯ ВОБЛАСЦЬ)

Я арганізаваў работу так, каб камбайн не прастойваў, і мы дабіліся таго, што камбайн штодзень апрацоўваў 25 гектараў. Мне прыйшлося ў гэтым годзе ўбраць і зернавыя, і сланечнік, і лён...

Сталін. Нічога, нічога, смалей гаварыце, добра выходзіць.

Кабзар. Таварышы, я зарабіў 3.100 руб. і 25 пудоў хлеба, які мне прывезлі дамоў. Зараз уся мая сям'я забяспечана, маю веласіпед, патэфон, фотоапарат, стрэльбу, ні ў чым не маю патрэбы, маю таксама гадзіннік. (Апладысменты).

Янаўлеў. А раскажы, як ты са сваім настаўнікам спаборнічаў.

Кабзар. З Волкавым? Я быў у яго памочнікам у мінулым годзе, а ў гэтым годзе я прыняў камбайн, і ён таксама, і мы пачалі спаборнічаць.

Я ў гэтым годзе яго перагнаў, я зарабіў 659 гектараў, а ён 621 гектар. У гэтым годзе мне было прапашу цяжэй, бо я больш за ўсё прапашу на ўборцы ільну-кудрану, а таксама на ўборцы сланечніку. У будучым годзе бяру на сябе абавязальства ўбраць 800 гектараў.

У нас быў абласны злёт камбайнераў, і на гэтым злёце мы далі абяцанне ўбраць не менш 450 гектараў на кожнага камбайн. Дзякую таварышу Сталіну за тое, што ён стварыў такіх ўмоў. (Апладысменты, крыкі «ура!»).

Янаўлеў. А калгаснікі не ляліся, што камбайнер такі малады?

Кабзар. Калі я прыехаў у калгас, то на мяне ўсе глядзелі, што прыехаў нейкі папан, — што ён можа зрабіць? Гэта мяне яшчэ больш раззадорыла і я набіраў сілы, каб зрабіць больш. Перш за ўсё я адрэгуляваў камбайн. Калі я прыступіў да работы, то ўсе старыкі выплі глядзень і нават мой бацька. Яны не верылі, што можна ўбраць без страт. Калі яны ўбачылі, як я працую, то пераканаліся на практыцы, што можна ўбраць без страт. Я вяду камбайн добра.

Сталін. А як у вас ланцугі Галя часта рвуцца?

Кабзар. У мяне за сезон ланцугі Галя ні разу не рваліся. Я змазваў іх маслам.

Сталін. Кіпячоным?

Кабзар. Не. Такім чынам, у мяне камбайн увесь дзень працуе добра.

Саме галоўнае заключэнне ў тым, што треба любіць машыну, даглядаць яе, арганізаваць яе як след. Я, напрыклад, заўсёды загадаў гавару старшынні калгаса, што мне треба назаўтра, гавару, каб была вада, былі людзі. Калі ў мяне камбайн не ў спраўнасці, то я ўсю ноч не лягу спаць, пакуль яго не напраўлю. Перад уборкай я атрымаў камбайн за 5 дзён да выезду ў поле. Калі я яго атрымаў і агледзеў, я мабілізаваў брыгаду, сказаў — давайце, хлопцы, возьмемся за работу, растлумачыў ім. Галоўнае — треба любіць машыну і добра яе даглядаць.

Я, таварышы, заканчваю, перадаю палкае прывітанне таварышу Сталіну і ЦК нашай партыі. (Апладысменты, крыкі «ура!»).

ПРАМОВА тав. В. Г. БАРАВІКА

(КАМБАЙНЕР ЗЕРНАСОУГАСА «КРАСНАЯ БАШТАНКА», ОДЕСКАЯ ВОБЛАСЦЬ) (ГАВОРЫЦЬ НА УКРАЇНСКАЙ МОВЕ)

Я працую камбайнерам з 1931 года. Зараз я працую значна лепш, чым у 1931 годзе.

Таварышы! Мне хочацца прывесці адзін факт. У 1934 годзе камбайнер Хмынелю ўбраў усяго 45 гектараў і зарабіў 350 рублёў. Другі камбайнер, Оаераў у мінулым годзе ўбраў 190 гектараў і зарабіў 257 рублёў. У гэтым годзе я ўбраў 659 гектараў і зарабіў 3100 рублёў і 25 пудоў хлеба, які мне прывезлі дамоў. Зараз уся мая сям'я забяспечана, маю веласіпед, патэфон, фотоапарат, стрэльбу, ні ў чым не маю патрэбы, маю таксама гадзіннік. (Апладысменты).

Я працую камбайнерам з 1931 года. Зараз я працую значна лепш, чым у 1931 годзе.

Таварышы! Мне хочацца прывесці адзін факт. У 1934 годзе камбайнер Хмынелю ўбраў усяго 45 гектараў і зарабіў 350 рублёў. Другі камбайнер, Оаераў у мінулым годзе ўбраў 190 гектараў і зарабіў 257 рублёў. У гэтым годзе я ўбраў 659 гектараў і зарабіў 3100 рублёў і 25 пудоў хлеба, які мне прывезлі дамоў. Зараз уся мая сям'я забяспечана, маю веласіпед, патэфон, фотоапарат, стрэльбу, ні ў чым не маю патрэбы, маю таксама гадзіннік. (Апладысменты).

Я беру абавязальства апрацаваць не 472 гектары, як у 1933 годзе, а 800 гектараў (апладысменты).

Таварышы, дазваляе мне ад імя данецкіх камбайнераў перадаць палкае прывітанне нашаму вялікаму правадыру таварышу Сталіну. (Бурныя авацыі, крыкі «ура!»).

Таварышы, я нарадзіўся напярэдні Вялікай пролетарскай рэвалюцыі, у 1916 годзе. Мне толькі 19 год. Я не перажываў царскага рэжым, я вырастаў у нашай маладой краіне. Мой бацька ўспамінае мінулыя свае маладыя гады, як прапашчы, чорныя. Я не перажываў такой маладосці. Я зараз знаходжуся ў такім вясылым жыцці, якое дало мне магчымасць аўладаць складанейшай машынай — камбайнам. Я дзякую тав. Сталіну за тое, што ён забяспечыў нам, моладзі, такое жыццё. (Бурныя авацыі, крыкі «ура!»).

Таварышы! Данецкая вобласць, радзіма стаханавскага руху, снабжае краіну не толькі вугалем, металам, але і смачным пшанічным хлебам. Некаторыя раёны нашай вобласці ўбараюць ураджай камбайнамі. На ўсёй Данецкай вобласці ў сярэднім на адзін камбайн падае 267 гектараў, а ў нашай Богаяўленскай МТС мы маем 429 гектараў. Я асабіста ўбараў 659 гектараў і заняў першае месца ў вобласці.

ПРАМОВА

тав. Н. А. БОРЫНА

(КАМБАЙНЕР МТС ІМЯ ШТЭЙНГАРДА, АЗОВА-ЧОРНАМОРСКІ КРАЙ)

На камбайне я працую адзін год толькі таму, што ў Азова-Чорнаморскім краі жыў толькі з 1933 года.

У мінулым я не ведаў гэтага машыны таму, што я з края, дзе малазямелле. На наша няшчасце, у нашай гаспадарцы нічога не было, быў адзін конь і здох.

Сталін. З якога края?

Борын. Горкаўскага края.

Калі я быў у арміі, у нас там выдася работа па перасяленню. Мне далі заданне перасяліць траіх. Але перш, чым завербаваць другіх, я сам перасяліўся. Пасля прыбыцця на Кубань мы арганізавалі чырвонаармейскі калгас імя нашага вялікага пролетарскага пісьменніка Максіма Горкага. Працаваў я ў гэтым калгасе брыгадзірам паляводчай брыгады. Цяпер калгас мае добрую малочна-тварную ферму, 250 галоў рагатай жывёлы, 150 авечак, 70 свіней. Усё гэта мы атрымалі дзякуючы нашай партыі і таварышу Сталіну. (Апладысменты).

Нам прадастаўлялі вялікія ільготы. Давалі кароў у растэрміноўку і давалі грошы. Працаваць, вядома, прыйшлося так, як патрабавалася ад кожнага савецкага грамадзяніна. На сумленне! І калгас стаў моцным. У гэтым годзе мы атрымліваем 7 кілограмаў хлеба на прапаццё. Гэта, вядома, многа. Таварыш Сталін гаворыць, што і 12 кілограмаў на прапаццё мала. Але, калі параўнаць гэта з мінулымі гадамі, напрыклад, з 1933 годам, калі калгас быў у дрэнным становішчы, калі быў сабатаж, які ў далейшым быў зломлен пад кіраўніцтвам нашай партыі, — таварыш Сталін паслаў да нас свайго лепшага саратніка тав. Кагановіча... (апладысменты). Дык вось у параўнанні з мінулымі гадамі 7 кілограмаў хлеба на прапаццё мы лічым дасягненнем. Справа цяпер выглядае зусім інакш.

Цяпер я хачу сказаць аб сабе. Працую я камбайнерам першы год. Практика ў арганізацыі працы ў мяне ёсць. У сваім краі я быў загадчыкам гаспадаркі.

Сталін. Колькі вам гадоў?

Борын. Мне 27 гадоў.

Сталін. А выглядаеце вы зусім маладым.

Борын. Я малады, бо я жыў у савецкай краіне, дзе добра выхоўваюць і дзе добра жыць. (Апладысменты).

Молатаў. Вось гэта добра сказана.

Борын. Я вучыўся ў 1934 годзе і закончыў у чэрвені 1935 года, атрымаў першую катэгорыю.

У мяне лічынца 55 дзён, але з іх многія няпоўныя, бо часамі ішоў дождж. Калі-ж лічынца ў мяне 800 гектараў.

Шу яравых культур. Хоць на аябліве мне прыйшлося папрацаваць мала, але ўсё-ж я зарабіў і тут 300 рублёў і 3 цэнтнеры хлеба.

Молатаў. Добрая справа.

Борын. У мяне было ўсведамленне, што треба працаваць чыста, добрасумленна і што толькі тады можна дабіцца добрага жыцця. Я ведаю, што треба працаваць, так, як гэтага патрабуюць ад нас партыя і ўрад. Бо я ўсё-ж чытаю газеты, гляджу, як людзі дабіваюцца поспехаў. Я ведаю, што 4 мая таварыш Сталін сказаў, што кадры вырашаюць усё. Гэта мы ўлічылі. І мы біліся, каб выйсці ў перадавыя шэрагі.

Злёт выдатнікаў Азова-Чорнаморскага края даручыў мне перадаць таварышу Сталіну рапарт аб нашых поспехах. (Тав. Борын перадае таварышу Сталіну рапарт. Таварыш Сталін пацінае руку тав. Борыну. Крыкі «ура», бурныя апладысменты).

У гэтым рапарта аб усім гаворыцца. Мы ўсёядомілі, што самае галоўнае — гэта людзі. Мы ведаем, што каштоўней за ўсё — гэта людзі. Гэта — словы таварыша Сталіна, і гэта — праўда.

Мы вядома, не супакоімся на дасягнутым. А поспехі ў нас вялікія. Асабліва, калі параўнаць з мінулымі гадамі, якіх цяпер не хочацца ўспамінаць, але мімаволі іх успамінаеш. У сярэднім на нашаму краі на камбайн убраў 356 гектараў. Але, я паўтарыў, мы не будзем супакойвацца на дасягнутым, мы будзем дабівацца, каб наш край быў адным з лепшых, адным з першых, першым краем.

Я хачу яшчэ сказаць аб сабе. Я ведаю, як я жыў у мінулым. Я хадзіў у лапцях, і яны ў мяне часамі былі дрэнныя. Я хадзіў босым. Я ўспамінаю сваё мінулае, калі мяне эксплуатавалі, параўноўваю з тым, што я маю зараз. Я не буду супакойвацца на дасягнутым і запэўняю таварыша Сталіна, што я дам у будучым годзе 800 гектараў. (Апладысменты).

Мы адстаем у грамадстве. Мы ставім перад сабой задачу, каб гэты сім усе камбайнеры вучыліся і падымалі свой агульны асветны і палітычны ўзровень.

Чэрноў. Правільна.

Борын. А то можа атрымацца, што разбагацеем, растлумеем не будзем вучыцца.

Молатаў. Треба расці далей. Борын. Наш палітдзел прапашуе вялікую работу. У нас ёсць дом адпачынку, кіно, зараз будзе гукавое кіно.

Мікаілі. Гэта Палтаўская станца?

лінем... (бурний апладысменты).
Сталін. Ви, тав. Капуста, партію і правдироу пакіньце, а расказывае лепш, як дабіліся таго, каб добра выканаць работу.

Капуста. Я дабіўся гэтых поспехаў дзякуючы таму, што аба мне клапаціліся. Аба мне клапацілася партыйная арганізацыя, якая была створана ў саўгасе. Яна ўзяла мяне, так сказаць, на перавыхаванне. Я раней быў накіштаў бюспрытульна, а партыя мяне перавыхавала.

Як я дабіўся такіх рэзультатаў? Я ведаў, што ў Савецкім Саюзе без затраты энергіі і сілы мы не створым пэўнага фундамента. Таму я стараўся ў першую чаргу асвоіць тэхніку і такім шляхам дабіцца высокай якасці. Перш за ўсё трэба было правільна арганізаваць работу. Пасля пастановы ўрада аб аплата камбайнераў мы...

Сталін. Вы не саромцеся, гаварыце на украінскай мове, мы зразумеем.

Капуста. У мяне мова мяшаная, мяне цяжка зразумець (смех). Аліным словам, я хачу сказаць, што мы перайшлі на адзіначаснае, і старшы камбайнер адзін распараджаўся аграгатам. Праўда, і тут былі такія-сякія недахопы, але мы гэтыя недахопы ліквідавалі на-хаду. Першым логам мы перада ўборачнай кампаніяй прапанавалі план свай ўборкі. Мы ўсім аграгатам правяралі свае накі, правяралі, з якога краю лепш захапіць камбайну, дзе трэба абійсці ямы, паглядзеці, дзе ёсць слупы, каб у часе работы не нязехаць на гэта.

Вядома, асноўнае заключалася ў дысцыпліне. Мы заўсёды ўставалі ў 3 гадзіны, снідалі і ў 4 гадзіны былі на полі. Мы выконвалі тыя нормы, якія былі ўстаноўлены партыяй і ўрадам. Мы працавалі да абедзенага перапынку, затым нам прывозілі абед, і мы зноў запраўлялі машыны. Пасля абед мы трапілі 15—20 мінут на праглед машыны.

У 1935 годзе, працуючы на падвойнай сціпцы, мне прыйшлося мець справу з ланцугамі Галя. Мы ланцугі Галя знімали кожны вечар і кідалі ў гарачае масла, бо ланцугі Галя патрабуюць добрай смазкі. Вось чаму ланцугі Галя не даюць зносу.

Але ў нас былі вялікія труднасці ў транспарце. Я хачу тут адзначыць тое, што наш саўгас вельмі вялікі, ён вельмі добра аснашчоны камбайнамі. У нас у саўгасе 86 камбайнаў. На сёнешні дзень мы можам касіць 50 камбайнамі, а 30 камбайнаў лішнія, іх можна перакінуць у калгасы і МТС. У нас былі вялікія прастае з-за выгрузкі. Быў недахоп аўтамашын.

Якія яшчэ можна адзначыць, увогуле, недахопы? Верна, у нас няма такіх, якія давалі-б на камбайн па 300, па 600, па 800 гектараў, але ёсць адзіночныя вынайдкі такога парадку: ёсць у нас у саўгасе Васін, які скасіў камбайнам 120 гектараў і меў вялікія страты. За гэта яго лаялі, казвалі, камбайн вывядзілі з ладу. Я раней было — хто працуе, той

заву становіцца ў саўгасе, што саўгас не можа выйсці з прырыву і з фінансамі, і з ўборкай, і з гаручым і прасіў нас, каб мы ім аказалі дапамогу. Нас 5 чалавек — мяне і 4 хлопцоў — паслалі на першае аддзяленне — на самае горшае, таму што яно аддаленае і знаходзіцца ад саўгаса на адлегласці 28 кілометраў. Прыехалі мы на другі дзень (гэта было 18 чысла), адправіліся ў поле, бачым, дзве сіпкі стаяць. Пачалі распытваць камбайнераў, якія касілі тут з 11 па 17 чысло: «Па колькі выходзіла ў вас на камбайн?» — «Дзе па 5 гектараў, дзе па 10, па 40, па 30». Мы пытаем — «У чым жа справа?».

Яны гавораць: «У вас на поўдні такая глеба і чыспей хляб, а ў нас пустазелле». Нам трэба было набрацца ў іх вопыту і павучыцца. Перш за ўсё мы іх распыталі, потым паглядзеці камбайн. Адзін камбайн — «Сталінец» з 1932 г. быў адрамантаваны павярхоўна, а ў сярэдзіне не быў адрамантаваны. Першыя дні давалі па 7, па 8 гектараў у дзень, потым давалі па 12—13 гектараў у дзень, праз 3 дні па 18—20 гектараў.

Таварыш Сталін, я хачу сказаць адносна культурна-бытавых умоў, я і там аб гэтым гаварыў і там жорстка ставіў гэта пытанне. Там да рабочага класа газеты не даходзіць. За ўвесь час нашага прабывання ў саўгасе я бачыў толькі адну «Совхозную газету» з пастановай аб пераходзе трактарыстаў на аддзяленчы Културна-бытавыя ўмовы там адстаюць. Я заўстраў увагу ў Нова-сібірску, каб больш аддалі клопатаў аддзяленням. Аддзяленне ёсць асноўнае звяно саўгаса.

Молатаў. Тав. Капуста, колькі вы зарабілі?

Капуста. 3.200 руб і 25 пудоў хлеба.

Молатаў. А ў мінулым годзе?

Капуста. У мінулым годзе я працаваў камбайнерам усяго 7 дзён, і мяне потым знялі з камбайна і паставілі на рамонт, таму што ў саўгасе мала людзей, ведаючых тэхніку, а я працую з 1931 года, тэхніку ведаю добра і магу працаваць і на камбайне і на рамонт.

Молатаў. А чаму ў мінулым годзе менш выпрацавалі?

Капуста. Таму што абыхава было, што я добра працую, што ты дрэнна працуеш. Бывала так, што ты дрэнна працуеш, а атрымліваеш больш, таму што ў работы час ты сціп, а працуеш звыш тэрміну. Зразумела, кожны захаце пры такіх умовах працаваць звыш тэрміну.

Орджанікідзе. За колькі тыднёў зарабіў 3.000?

Капуста. За 30 рабочых дзён я зарабіў 3.200 рублёў і 35 пудоў хлеба. Зараз было пытанне пастаўлена так: калі ты лжыш, не працуеш, дык і не ясі, не атрымліваеш нічога. А хто працуе, той і есць, той і грошы атрымлівае.

А раней было — хто працуе, той і есць, і грошы атрымлівае. А раней было — хто працуе, той і есць, і грошы атрымлівае.

Пасля правяркі людзей я правярнуў загонкі. Аказалася, што загонкі былі намечаны не так, як трэба для камбайна. Іх нарэзалі ўноперак раллі, ад чаго атрымлівалася сатрэсанае камбайнаў, пасля гэтага я ралі вывядзілі з ладу.

Пасля правяркі людзей я правярнуў загонкі. Аказалася, што загонкі былі намечаны не так, як трэба для камбайна. Іх нарэзалі ўноперак раллі, ад чаго атрымлівалася сатрэсанае камбайнаў, пасля гэтага я ралі вывядзілі з ладу.

Пасля правяркі людзей я правярнуў загонкі. Аказалася, што загонкі былі намечаны не так, як трэба для камбайна. Іх нарэзалі ўноперак раллі, ад чаго атрымлівалася сатрэсанае камбайнаў, пасля гэтага я ралі вывядзілі з ладу.

Пасля правяркі людзей я правярнуў загонкі. Аказалася, што загонкі былі намечаны не так, як трэба для камбайна. Іх нарэзалі ўноперак раллі, ад чаго атрымлівалася сатрэсанае камбайнаў, пасля гэтага я ралі вывядзілі з ладу.

Пасля правяркі людзей я правярнуў загонкі. Аказалася, што загонкі былі намечаны не так, як трэба для камбайна. Іх нарэзалі ўноперак раллі, ад чаго атрымлівалася сатрэсанае камбайнаў, пасля гэтага я ралі вывядзілі з ладу.

Пасля правяркі людзей я правярнуў загонкі. Аказалася, што загонкі былі намечаны не так, як трэба для камбайна. Іх нарэзалі ўноперак раллі, ад чаго атрымлівалася сатрэсанае камбайнаў, пасля гэтага я ралі вывядзілі з ладу.

Пасля правяркі людзей я правярнуў загонкі. Аказалася, што загонкі былі намечаны не так, як трэба для камбайна. Іх нарэзалі ўноперак раллі, ад чаго атрымлівалася сатрэсанае камбайнаў, пасля гэтага я ралі вывядзілі з ладу.

Пасля правяркі людзей я правярнуў загонкі. Аказалася, што загонкі былі намечаны не так, як трэба для камбайна. Іх нарэзалі ўноперак раллі, ад чаго атрымлівалася сатрэсанае камбайнаў, пасля гэтага я ралі вывядзілі з ладу.

Пасля правяркі людзей я правярнуў загонкі. Аказалася, што загонкі былі намечаны не так, як трэба для камбайна. Іх нарэзалі ўноперак раллі, ад чаго атрымлівалася сатрэсанае камбайнаў, пасля гэтага я ралі вывядзілі з ладу.

ПРАМОВА тав. В. Г. БАРАВІНА

(КАМБАЙНЕР ЗЕРНАСОУГАСА «КРАСНАЯ БАШТАНКА», ОДЭСКАЯ ВОБЛАСЦЬ)
(ГАВОРЫЦЬ НА УКРАЇНСКАЙ МОВЕ)

Я працую камбайнерам з 1931 года. Зараз я працую значна лепш, чым у 1931 годзе.

Таварышы! Мне хочацца прывесці адзін факт. У 1934 годзе камбайнер Хмынелю ўбраў усяго 45 гектараў і зарабіў 350 рублёў. Другі камбайнер, Озераў у мінулым годзе ўбраў 190 гектараў і зарабіў 257 рублёў. У гэтым сезоне Озераў скасіў 291 гектар і зарабіў 1.723 рублі. Такія поспехі мы маем дзякуючы таму, што наш урад пад кіраваннем таварыша Сталіна, які з'яўляецца ініцыятарам гэтай справы, вынес пастанову аб рабоце камбайнераў.

Таварышы! Одэская вобласць у сярэднім убрала 100,3 гектара на адзін камбайн. Яна адстае ад іншых абласцей. Мы, група одэс-

кіх камбайнераў — дэлегатаў на нараду, абмеркавалі гэта пытанне і абавязваемся перад усімі членамі ўрада дабіцца, каб у будучым годзе ў сярэднім кожны камбайн у Одэскай вобласці ўбраў не менш 400 гектараў. (Апладысменты).

Я бяру абавязальства апрацаваць не 472 гектары, як у 1935 годзе, а 600 гектараў (апладысменты) і выкаваць такіх камбайнераў, якія ўбяралі-б не менш 500 гектараў (апладысменты).

Мы, група камбайнераў-дэлегатаў гэтай нарады, узялі на сябе абавязальства выкаваць не менш 10 чалавек такіх камбайнераў (апладысменты).

Таварышы, мы прыкладзем усе намаганні для таго, каб у будучым годзе дабіцца, каб у нас былі не сотні стаханаўцаў палёў, а дзесяткі тысяч.

У мінулым годзе я апрацаваў 173 гектары, у гэтым годзе 472 гектары, зарабіў 2.700 рублёў і атрымаў яшчэ за эканомію 478 кілограмаў бензіну. Я адчуваю сябе добра і жыву добра: маю два пакоі, апрача кухні, маю 8 краўлаў, ложка, абстаноўку, куніцава карову і маю кабанчыка, які цягне па 200 кілограмаў (смех, апладысменты).

Жонка ў мяне ходзіць у шаўковым паліце, якое я справіў. Яна ўсё лета ў мяне працавала на прасейванні, атрымала прэмію.

Яшчэ я хачу сказаць наступнае. У будучым годзе мы будзем працаваць таксама часна, як і ў гэтым годзе (апладысменты).

На трэці скорасці не прыходзілася працаваць, бо ў нас быў вельмі густы хлеб — да 20 цэнтнераў з гектара. Вядома, пры такіх умовах на трэці скорасці працаваць цяжка. На трэці скорасці можна працаваць, калі будзе 6 цэнтнераў.

Сталін. Не небяспечна?

Андрэў. Небяспечна там, дзе дрэнна распрацавана глеба, а дзе глеба распрацавана добра, там не небяспечна.

У гэтым годзе я вывучыў камбайн лепш, навучыўся на складаным аграгатае і ў будучым годзе абавязваюся ўбраць 650 гектараў і ў яшчэ больш кароткі тэрмін, чым у 20 дзён.

Якаўлеў. А як наконт таго, каб пэсэтак камбайнераў падвучыць?

Андрэў. Я камбайн ведаю добра, лепш, чым другія камбайнеры, і таму бяруся абучыць у будучым годзе не менш 10 камбайнераў, каб яны ўбяралі не менш 500 гектараў.

Сталін. Ну, не многія, а ўсяго адзін.

Андрэў. Так, праўда, адзін. Я, праўда, 1.005 гектараў не ўбраў. За 25 рабочых дзён (і нават менш) я ўбраў 524 гектары. Гэта, вядома, не прадзел у майёй рабоце. Я-ж яшчэ вучыўся працаваць у гэтым годзе на складаным аграгатае. У будучым годзе я вучу камбайн лепш. Зараз я здаў камбайн інжынеру і дырэктару ў добрым становішчы.

Сталін. А як вы забяспечылі добрую работу ланцугоў Галя?

Андрэў. Я рабіў так: праз кожныя тры дні я знімаў ланцугі Галя, клаў іх у вядро і правярваў у салідоле. І ад гэтага яны не так хутка зношваліся.

Сталін. А як вы наконт трэціх прэзідыума і паціскае ім рукі.

Апладысменты. Крыкі «ўра».

Таварышы, цяпер дазвольце паціснуць ваши рукі, каб, прыехаўшы дамоў, я мог расказаць, дзе быў, каго бачыў, каму паціскаў рукі, каб я меў права сказаць, што я паціскаў руку свайму роднаму Сталіну, свайму кіраўніку. (Андрэў абыходзіць усіх членаў прэзідыума і паціскае ім рукі. Апладысменты. Крыкі «ўра».)

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

бы год. Практыка ў арганізацыі працы ў мяне ёсць. У сваім краі я быў загадчыкам гаспадаркі.

Сталін. Колькі вам гадоў?

Борын. Мне 27 гадоў.

Сталін. А выглядаеце вы зусім маладым.

Борын. Я малады, бо я жыў у савецкай краіне, дзе добра выхоўвалі і дзе добра жыць. (Апладысменты).

Молатаў. Вось гэта добра сказана.

Борын. Я вучыўся ў 1934 годзе і закончыў у чэрвені 1935 года, атрымаў першую катэгорыю.

У мяне лічыцца 55 дзён, але з іх многія няпоўныя, бо часамі ішоў дождж. Калі-ж лічыць у рабочых гадзінах, то я працаваў усяго 42 дні і за гэтыя 42 дні ўбраў 780 гектараў, эканоміў 9,5 цэнтнераў гаручага і зарабіў 4.000 рублёў. (Апладысменты).

Пасля таго, як мы скончылі работу на камбайне, мяне паставілі на трактар «ЧТЗ». Я працаваў на зябліве, даваў за змену 12—13 гектараў пры норме ў 8 гектараў. Наш раён к 1 лістапа да закончыў зябліва на ўсю пло-

шчына Сталіна, што ў нас было 800 гектараў. (Апладысменты).

Мы адстаем у граматысці. Мы ставім перад сабой задату, каб у гэту зіму ўсе камбайнеры вучыліся і падымалі свой агульнаасветны і палітычны ўзровень.

Чэрноў. Правільна.

Борын. А то можа атрымацца, што разбагацееш, растлуміш і не будзеш вучыцца.

Молатаў. Трэба расці далей.

Борын. Наш палітдзел працаваў вялікую работу. У нас ёсць дом адпачынку, кіно, зараз будуюцца гукавое кіно.

Мікайл. Гэта Палтаўская станіца?

Борын. Не, Шкурынская станіца. Гэта станіца была добрая раней.

Голас з месца: Добрая ў двукосных.

Борын. Калі хто быў у гэтай станіцы ў 1933 годзе, то зараз ён яе не пазнае.

Трэба сказаць дзякуй таварышу Сталіну, што ён нам памятае і будзе дапамагаць далей.

(Доўгі апладысменты. Крыкі «ўра».)

Таварышы, Заходняя Сібір, як вядома, гэта край, непараўнаны з іншымі краямі, край халодны.

Я камбайнерам працую з 1933 года, але ўжо з 1931 года я працаваў на трактарах, маю чатырохгадовы стаж брыгадзіра трактарнага атрада. Мне ўдалося асвоіць тэхніку нашага камбайна ў 1935 годзе. У гэтым годзе я працаваў на камбайне так, як ніколі, і ўбраў 561 гектар. Гэта для Сібіры нямала.

Я хачу спыніцца на некаторых момантах. Як сказаў наш любімы правадыр таварыш Сталін (бурны апладысменты), кадры вырашваюць усё. Я хачу маленькі прыклад такі прывесці. У 1933 г. мне ўдалося ўбраць камбайнам толькі 30 гектараў. 30 гектараў толькі — і разважаць няма аб чым. Прычыны, таварышы, тут такія. Мы, з аднаго боку, не так аўдалі тэхнікай камбайна; з другога боку, было вялікае супраціўленне камбайну. Не ведаю, як у другіх краях, але ў Заходне-Сібірскім краі класавы вораг нядаўна зусім яшчэ агітаваў людзей, каб не дапускаць уборку камбайнам. Толькі ў апошні год нам удалося зламаць кулацкае супраціўленне і рушыць камбайн.

Наша Юдзінская МТС убрала ў сярэднім на адзін камбайн 328 гектараў. Гэта лічба нізкая, вядома, для нас.

Сталін. Але гэта вышэй нормы. Многалетні. Так, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Таварышы, я хачу сказаць, таварышы, што для нас яшчэ вельмі многа патрабуецца. Да нас прыйдзлі некалькі вёсак камбайнераў з поўдня

Нарада перадавых камбайнераў і камбайнерак ССР з членамі ЦК ВКП(б) і ўрада

ПРАМОВА
тав. Ф. І. ЯКАЎЛЕВА
(ІНГУШСКИ ЗЕРНАСОУГАС, ПАУНОЧНЫ КАУКАЗ)

Таварышы, я перадаю палкае прывітанне таварышу Сталіну ад інгушска-каўказскіх камбайнераў. (Бурныя апладысменты, якія пераходзяць у авацыю).

Я, таварышы, крыху скажу аб тым, чаму мы сталі расці, чаму мы сталі адчуваць сябе гаспадарамі ў сваёй краіне. Пад кіраўніцтвам нашай партыі і правальна партыі таварыша Сталіна (бурныя апладысменты) мы дабіліся гэта, што выкарчавалі астаткі культа ў нашых соўгасах. Праўда, яны яшчэ ёсць, але ўжо ў нябачай колькасці. Вось чаму мы атрымалі магчымасць працаваць у соўгасе.

Мы прапрацавалі пастанову ўрада аб аплане камбайнераў, і людзі пачалі працаваць яшчэ мацней, яшчэ лепш.

Скажу, напрыклад, пра сябе. Я — камбайнер таксама малады, з 1934 года пачаў працаваць. Ніжэй курсу не праходзіў. За 26 жніўня 1934 года ўбраў 448 гектараў. Я не лічыўся з тым, колькі мне за гэта заплаціць. Я працаваў і адчуваў, што я працую, таварышы, не так, як у старыя часы працаваў на кулака і памешчыка. Я адчуваў, што працую ў сваёй краіне, дабіваюся лепшага жыцця для сябе і для сваіх дзяцей. Таму ў майёй рабоце і былі поспехі.

Вярна, былі такія выпадкі, што іныя, якія ўбіраў па 30 гектараў, таксама атрымалі, колькі і я. Былі выпадкі, што тыя, хто ўбіраў па 10 гектараў у сезон, атрымалі стэжку камбайнера першай катэгорыі — 350 руб.

Я працаваў у гэтым годзе ў нашым соўгасе былі вялікія труднасці. І такой выпрацоўкі, як у другіх соўгасах, мы не мелі. Соўгас наш вельмі бедны, нядаўна пабудаваны. Я выклікаў найбольшых камбайнераў інгушкага зернасоўгаса, каб яны пабілі мяне ў адносінах работы.

Сталін. На саборніцтва? Якаўлеў. Так, на саборніцтва. Але яны мяне не дагвалі.

Сталін. Значыць, пабілі ўсё-такі?

Якаўлеў. Ну, зноў пабіў я, не ведаю нават чаму. (Смех).

Сталін. Шануйце!

Якаўлеў. Можна і шаную, не ведаю. Але мне здаецца, што той, хто хоча працаваць, таму заўсёды шануе, а той, хто не хоча працаваць, у таго справа не ўдзяляе, у яго ўсё прарывае, ды і таварышы.

У гэтым годзе я ўбраў за 19 жніўня дзён 468 гектараў, астатні час я быў у Башкіры.

Сталін. А ўсяго ў вас вышла 772 гектары?

Якаўлеў. Так, я яшчэ быў у Башкіры. Чаму ў вас ёсць яшчэ недахопы? Таму, што мы не ўсе добра працуем. Зараз трэба дабіцца таго, каб кожны зразумеў, што час гэтыя недахопы пераламці і ў 1936 годзе яшчэ больш павысіць прадукцыйнасць працы.

Тыя недахопы, якія ў нас былі ў 1935 годзе, мы прабавалі ліквідаваць, уладжвалі іх з гаспадарнікам, з дырэктарам соўгаса, з палітдзелам. На 1936 год мы павінны дабіцца таго, каб гэтыя труднасці канчаткова пераламці.

Молатаў. А пытанне вам можна задаць?

Якаўлеў. Можна.

Молатаў. Як ваша думка, што трэба было б зрабіць, каб усе камбайнеры, ці па крайняй меры пераважная маса камбайнераў сталі добрымі камбайнерамі?

Якаўлеў. Бачыце, я так гляджу на гэта. Не ўсе з нас яшчэ гэта матныя людзі. Ёсць, праўда, сярод нас граматыны, але ёсць і гэкім няграматыны. Вось я, напрыклад, пра сябе скажу. У 1928 годзе я быў на курсах трактарыстаў. Што там мне паспелі паказаць? Паказалі мне літары а, б, в. З гэтым я і астаўся. Вось і ўся мая грамата. Я лічу, што многія таварышы не разумеюць яшчэ, што працуюць асабіста для сябе, а думаюць, што працуюць на кагосьці. Яны яшчэ не разумеюць, што працуем мы для сябе, для сваёй дзяржавы і гэта дзяржава нас выхоўвае.

Я ў 1933 годзе прыехаў у соўгас, прыехаў вельмі бедным чалавекам. Было ў мяне двое шпаноў ды дзве рубашкі. А за гэтыя гады я набыў сабе тое-сёе. Я за гэтыя два гады набыў 2 каровы. (Апладысменты).

Сталін. Хапае? Якаўлеў. Хапае, у дастатку хапае. У мінулым годзе я купіў карову і яшчэ карову далі мне ў прэмію. Атрымаў грамату, атрымаў патэфон у прэмію.

Сталін. Паспелікі ёсць?

Якаўлеў. Штук пяць было спачатку, ёсць крыху. Зараз я жыву і сам сябе адчуваю ў добрым становішчы. Гэта дзякуючы таму, што...

Сталін. Добра працуеце.

Якаўлеў. Добра працую гэта адно, але і дзякуючы добрай рабоце нашай партыйнай арганізацыі, дзякуючы таварышу Сталіну. (Бурныя апладысменты, якія пераходзяць у авацыю, крыкі «ўра»).

ПРАМОВА
тав. Ф. І. КОЛЕСАВА
(ПАГОРІНСКАЯ МТС, ОРЭНБУРГСКАЯ ВОБЛАСЦЬ)

Сталін. Стары знаёмы, добрага здароўя!

Колесаў. Дазвольце мне, таварышы, два словы сказаць. Таварышы, я перадаю палкае прывітанне ад нашых камбайнераў-стаканаўцаў Орэнбургскай вобласці.

Таварышы, я быў у мінулым годзе тут на трох з'ездах. На другім з'ездзе калгаснікаў-ударнікаў я абяцаў нашаму кіраўніку таварышу Сталіну даць у 1935 годзе 600 гектараў на 15-футовай машыне. (Апладысменты).

Я, таварышы, гэта абяцанне выканаў. Я абяцаў зрабіць 600

Збірае свой аграгат, гаворыць, што вось былі прастой з-за таго і таго, давайце наіскаць. Гэта нам вельмі многа дало.

Апрача таго, у нас у МТС была ўведзена такая справа. У нас 20 камбайнаў. Штодзень дзённая выпрацоўка ў учотчыка падлічвалася і прыклеявалася на бункер. Там відаць было, якая машына прастаяла, які камбайнер колькі зрабіў, хто колькі зрабіў, хто ўпералдзё ідзе, хто адстае. Гэта таксама вельмі здорава падштурхоўвала. Калі пачынаеш адставаць, сярод сваіх таварышоў на аграгате і паміж таварышамі, якія заключылі дагавор, пачынаюцца разгаворы, людзі пачынаюць шумець.

Вялікую карысць саборніцтва даў і пастанова партыі і ўрада аб аплане камбайнераў. Гэта пастанова партыі і ўрада дала магчымасць даць вялікую выпрацоўку на камбайні.

Хачу адзначыць адзін недахоп. У прыватнасці, у сёлетнім годзе была дрэнная арганізацыя аграгатаў. Па пастанове партыі і ўрада аграгат фармоўваецца і працуе ў адным складзе ад пачатку і да канца. Мне-ж прышлося 6 раз перамяшчацца і 6 раз зноў фармаваць аграгат.

Я на сваёй 15-футовай машыне пад кіраўніцтвам нашай партыі і ўрада і правальна нашай партыі таварыша Сталіна абяцаў зрабіць у будучым годзе 900 гектараў. (Бурныя апладысменты, якія пераходзяць у авацыю, крыкі «ўра»).

Я заключыў тут дагавор з тав. Шыроковым і з таварышам з Азова-Чорнаморскага краі, які тут выступаў. Я думаю, што гэта саборніцтва трэба весці не на старонках абласной газеты, трэба, каб і «Крестыянская газета» асвятляла ход саборніцтва таксама, як гэта рабіла абласная газета.

Таварышы, якое заданне было нашай машына-трактарнай станцыі і як мы яго выканалі?

У нас было заданне 4.400, мы зрабілі 7.508 гектараў, эканомілі гаручага 12.072 кг. 20 камбайнераў зрабілі 36.782 рублі. (Апладысменты).

Я асабіста зрабіў 3.864 рублі. (Апладысменты).

Апрача таго эканоміў 1.340 кг. гаручага, за гэта атрымаў яшчэ не менш 500 руб. (Апладысменты).

Таварышы, усё гэта, разам узяў, гаворыць аб тым, што мы ўсе, што тут сядзім, здолеем на будучы год дабіцца вялікіх поспехаў, і я ад імя камбайнераў нашай МТС бяру абавязанне перадаць вам.

ПРАМОВА
тав. А. С. ЧЭРНОВАЙ

(КАМБАЙНЕРКА ХАПЕРСКАГА ЗЕРНАСОУГАСА, СТАЛІНГРАДСКІ КРАЙ)

Таварышы, ад імя Сталінградскага края я перадаю таварышу Сталіну гарачае прывітанне. (Апладысменты).

Я хачу, таварышы, сказаць, як я прапавала. Ніхто не думаў, што такое дзеўчанё можа справіцца з такой машынай. Раней нас ніхто не дапускаў працаваць на такіх гігантах-машынах, цяпер пад кіраўніцтвам правадыра таварыша Сталіна нам далі магчымасць працаваць на гэтых машынах. (Апладысменты).

Я раскажу пра сваю работу. Я пашла працаваць у соўгас у 1930 годзе, павучылася 10 дзён працаваць на машыне, і мяне пасадзілі працаваць на «СТЗ». З мяне смяяліся, што мне прыходзілася заводзіць машыну з калеса, пісалі ў насеннай газеце, што я заводжу машыну з калеса. Я на гэта звярталася нуль увагі і імкнулася прабіць сабе дарогу. Калі я ўзяла такую сілу, то перастала адставаць ад мужчын. Першыя часы мне прыходзілася працаваць пад кіраўніцтвам трактарыста, я яму падначальвалася. Прапрацавала год, мяне не раз прамірвалі. А раз сталі прамірваць, у мяне стала больш энтузіязму, і я ўзяла прышынства. За ўвесь час работы ў соўгасе не было ні аднаго года, каб мяне не прамірвалі і каб я не была на чырвонай дошцы. (Апладысменты).

Сталін. Цяпер з вас не смяюцца?

Чэрнова. Цяпер гавораць: вось яна выхваліцца хоча, каб мы былі адсталыя, яна хоча быць першая. А раз мяне заахвочваюць, я хачу быць першая. Цяпер я не ведаю, як я буду ім раскаваць, што я была ў Маскве. На будучы год я бяру на сябе абавязанне зрабіць 600 гектараў і абавязкова пабываць у Маскве. (Апладысменты).

Чэрнова. Правільна.

Чэрнова. У сёлетнім годзе я працую на «Сталінцы» № 1, дае два аграгаты. Я з'яўляюся начальнікам аграгата. Было адставаанне ў другім аграгате, а ў мяне адставаанне было менш. Мяне затрымліваў другі камбайн. У нас у соўгасе яшчэ апрацоўваецца мала, на кожны камбайн прыходзіцца 250 гектараў.

Сталін. У калгас перакідалі камбайны?

Чэрнова. Калі-б перакідалі ў калгас, мы больш-бы зрабілі. Але наша кіраўніцтва не запікаўла, каб камбайны больш прапавалі.

ПРАМОВА М. І. КАЛІНІНА

НА ПАСЯДЖЭННІ СЕСІ ЦВК АРМЭНІ 29 ЛІСТАПАДА

Таварышы, па даручэнню Цэнтральнага Камітэта ўсесаюзнай Комуністычнай партыі (большавікоў), Савета Народных Камісараў, Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР перадаю вам прывітанне ў дзень святкавання 15-годдзя Савецкай Арменіі. (Бурныя апладысменты. Авацыя). Яшчэ, таварышы, перадаю прывітанне ад прэзідэнта ўсёармянскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта. (Шумныя апладысменты).

Няма патрэбы гаварыць тут аб мінулым армянскага народу. Яно было бязрадасным. Нам трэба пераглядзець у будучае.

Прайшоўшы 15 год сацыялістычнага будаўніцтва Арменіі далі магчымасць шырокім масам усвядоміць, што сацыялізм, паміма вызвалення працоўных ад ярма капітала, дае і матэрыяльнае палепшанне іх жыцця. Гэта палепшанне таварыш СТАЛІН у сваёй прамове на ўсесаюзнай нарадзе стаханаўцаў выказаў проста: «Жыццё стала веселей». А жыццё стала веселей таму, што людзі сталі больш забяспечанымі. Разумеюцца, гэта яшчэ не ёсць поўная матэрыяльная забяспечанасць. Даволі праехаць па Арменіі, каб гэта ўбачыць: няма добрых дарог, дамы, хопі і выглядаць лепш, чым 10 год таму назад, калі я быў тут, усё яшчэ не задавальняюць узростаючых патрэбнасцей насельніцтва. Архітэктурнае іх афармленне — гэта справа яшчэ заўтрашняга дня.

Для нас ёсць асноўнае: 15-гадовае існаванне Савецкай Арменіі, паўтараю, стварыла глыбокае перакаванне ў армянскага народу, што сацыялізм нясе забяспечанасць, пры сацыялізме не можа быць незабеспечанага чалавека. Вось гэта ўсведамленне ўкаранілася ў шырокія масы і арабіла жыццё веселейшым.

Безупынным рост прамысловасці, сельскай гаспадаркі і культуры Савецкай Арменіі стварыў у народных масах глыбокую ўпэўненасць у заўтрашнім дні. Волю народных мас да гэтых перамог з дня ў дзень выхоўвалі большавікі. Сваёй арганізаванасцю і згуртаванасцю яны вялі масы працоўных у пэўным напрамку.

Цяпер, у барацьбе за дасягненні сацыялістычнага будаўніцтва творчы напор народу ва многа раз узманіўся. Ён узманіўся непараўнана больш, чым узраслі нашы матэрыяльныя сродкі. Рушыла актыўнасць народа ў поўнай меры.

У гэце Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі наш народ, народныя нізы, вядома, сталі за рэвалюцыю і ішлі за комуністычнай партыяй. Ім дорага была пролетарская рэвалюцыя, бо інакш яны не змаглі-б за яе. І ўсё-такі яны не маглі яшчэ да канца пераканацца, што камунізм ёсць

яны, калі народ усвядоміў, што ўласнае шчасце ў яго руках і заўтрашні дзень належыць яму. Але гэты заўтрашні дзень ён павінен сам ператварыць ва ўласнае шчасце. Вось гэта ўсведамленне і ёсць тая сіла, якая падмае народную творчасць заўтрашняга дня да такіх размераў, якіх мы не бачылі да гэтага часу. Нашы цяперашнія дасягненні будучы здавацца нам вельмі маленькімі поспехамі.

Які прадвеснікі гэтаму? Такім прадвеснікам я лічу стаханаўскі рух, стаўшы зараз адным з важнейшых фактаў, які гаворыць зусім аб новым з'явішчы нашага жыцця.

Для таго, каб паказаць вам важнасць гэтага руху і тую якасную розніцу, якую ён уносіць, я прывяду для прыкладу здабытку вугалю: далусім, адзін чалавек здабывае пяць тон за дзень, другі — у дзень разоў больш. Вы самі разумеете, што гэта розніца не простая выладковасць, не простая тэхнічная ўдача. Не, гэта — новая якасць, народжаная стаханаўскім рухам. Сёння стаханаўцы ў вугальнай прамысловасці, заўтра бусыгінцы ў машынабудаўнічай, сметаніцы — у лёгкай — усюды яны ўносяць разволюючы. Прадукцыйнасць працы ўсюды разка павышаецца. А што гэта значыць, у чым я бачу тую рэвалюцыйнасць, тыя глыбокія змены, якія павінны ўнесці гэта разкае павелічэнне прадукцыйнасці працы?

Я папрабую адказаць проста. Вось тут аўдыторыя, калі-б яна была адзета ў шпэц раз багачей, у шпэц раз была культурнай, калі-б горад Эрывань быў у шпэц раз больш упарадкаваным, памяшканні калгаснікаў былі ў шпэц раз лепшымі, — вы разумеете, што і чалавек быў-бы зусім іншым. Справа не толькі ў тым, што горад Эрывань і памяшканні калгаснікаў будучы больш упарадкаванымі, а таксама ў тым, што сацыялістычныя элементы развіваюцца ў самім чалавеку, у псіхалогіі. Калі вы паглядзіце на стаханаўскі рух з гэтага боку, вам будзе ясна, якое велізарнае значэнне мае ён для ўсіх бакоў жыцця нашай краіны. Гэты рух значна павялічыць нашу прадукцыйнасць і пакіне далёка заду капіталістычную прамысловасць, капіталістычныя нормы. Ён створыць свае, больш высокія, сацыялістычныя нормы.

Я зусім разумею, чаму наш народ так радасна святкуе пяцінацігоддзе свайго вызвалення, чаму так веселіцца, чаму так тапце, чаму твары людзей так жыва перадасны, — толькі таму, што народ упэўнены ў перамогах заўтрашняга. Вашы поспехі залікі, але яны вялікі для мінулага. Поспехі заўтрашняга дня будучы няэмерна большымі.

15 гадоў назад Савецкая Арменія заляжала першым каміні сапраўды народнай сацыялістычнай рэспублікі. Ва ўмовах заста-

...а, то яны пабіў мя-
у адносінах работні.
Сталін. На спарбортства?
Якаўлеў. Так, на спарбортства.
Сталін. Значыць, пабілі ўсё-такі
...
Якаўлеў. Ну, зноў пабіў я, не
нават чаму. (Смех).
Сталін. Шаншуй!
Якаўлеў. Можна і шансуе, не ве-
даю. Але мне здаецца, што той,
хоча прапавань, таму ааўсё-
шансуе, а той, хто не хоча
прапавань, у яго ўсё прарыў, ды
гэтым годзе я ўбраў за 19
дзён 468 гектараў, аста-
тас я быў у Башкірыі.

ПРАМОВА ТАВ. Ф. А. ПАНАМАРОВА (КАМБАЙНЕР ШУЧАНСКОЙ МТС, ЧЭЛЯБІНСКАЯ ВОБЛАСЦЬ)

Перш чым пачаць прамову, да-
кладна перадаць ад камбайнераў
Чэлябінскай вобласці нашай ле-
нінскай партыі і чашаму любіма-
му, дарогаму правадчыру тавары-
шу Сталіну вялікае большэнства
уважанне. (Апладысменты. Кры-
кі «ўра»).

Прямому вялікае калгаснае
таварышу Сталіну (апла-
дысменты) за апазыную дапамогу
нашай Чэлябінскай вобласці.

Наша Чэлябінская вобласць у
гэтым годзе дала вялікіх по-
спехаў у сельскай гаспадарцы. У
гэтым годзе Чэлябінская воб-
ласць была самай адстатай па
выкананню дзяржаўных абавяза-
цтваў, а ў гэтым годзе яна
выканала план хлебазагатоўкі на
дзень раней мінулага года. Гэ-
та пад кіраўніцтвам партыі і
любімага правадчыра таварыша
Сталіна. (Апладысменты).

Зараз жыццё стала веселай. У
калгасніках хлеба многа, прадук-
ту многа. Зараз яны ядуць хлеб
добры. Хлеб ёсць у дастат-
най колькасці ў кожнага і не
на адзін год. Калгаснікі хочуць
працаваць яшчэ лепш і лепш.

Зараз я скажу аб сваёй рабо-
це. Камбайнерам я працую другі
год. У 1934 годзе я ўбраў на кам-
байне 338 гектараў. Але мяне гэта
не супакоіла. Яна мне зда-
лася малой, і я стаў вывучаць
машыну, распытваць пра яе ў
любімых камбайнераў і спецыялі-
стаў: як можна больш з машыны
выліпусь і ў 1935 годзе ўбраў
жо 550 гектараў.

Зараз грошай 4.500 рублёў
(апладысменты) і хачу растлумі-
ць нашаму любімому правадчы-
ру таварышу Сталіну, куды я гэ-
тыя грошы выдаткаваў. (Смех,
апладысменты).

Сталін. Грошы вашы — ваша
справа, як хочаце, так і расход-
ваеце.

Панамароў. Купіў я сабе каро-
ну, паліто, касцюм, жоўтыя паліто,
расклад, патэфон. Хачу яшчэ
купіць добрую абстаноўку, а так-
са пабольш кніг, літаратуры.

Якаўлеў. Хапае, у дастатку ха-
пае. У мінулым годзе я купіў каро-
ну і яшчэ карову далі мне ў
прамію. Атрымаў грамату, атры-
маў патэфон у прамію.
Сталін. Пласцінкі ёсць?
Якаўлеў. Штук пяць было спа-
чэтку, ёсць крыху. Зараз я жыю
і сам сябе адчуваю ў добрым ста-
новішчы. Гэта дзякуй таму,
што...

Сталін. Добра працуеш.
Якаўлеў. Добра працую гэта ад-
но, але і дзякуючы добрай рабоце
нашай партыйнай арганізацыі,
дзякуючы таварышу Сталіну.
(Бурныя апладысменты, якія пе-
раходзяць у авацыю, крыкі
«ўра»).

Калі з другога з'езда калгасні-
каў-ударнікаў прыехаў наш леп-
шы камбайнер тав. Кормін, мы
адразу заклічалі з ім дагавор і
сталі спарбортчаць. Гэта той та-
варыш Кормін, які ў гэтым годзе
ўбраў 1.000 гектараў.

Тав. Кормін увесь час ішоў
уперадзе ўсіх па нашай вобласці.
Нехвота была адставаць ад тав.
Корміна, але не давалі разгар-
нуцца масівы, прышлася адста-
ваць. Калі мы ваўважылі, што ад-
стаем ад тав. Корміна, я сабраў
невялікую нараду са сваімі тра-
ктарыстамі, са сваімі памочнікамі.
Мы сталі абмяркоўваць, як нам
павысіць прадукцыйнасць працы,
каб не адстаць ад другіх перада-
вых камбайнераў, паднягнуцца да
іх або зусім іх абганяць. І мы
тут-жа прымянілі новы спосаб вы-
грузкі зярна. Прыехалі да стар-
шынкі калгаса, раскавалі яму ў
чым справа. Ён даў нам пеля-
роў, зрабілі прыстасаванне для
выгрузкі, і на другі дзень мы вы-
касілі замест 17 гектараў, 28 гек-
тараў.

Сталін. А як, Корміна абганялі?
Панамароў. Не, ён усё-такі ўпе-
радзе ідзе, ён выкасіў сёлета ад-
ну тысячу гектараў.

Сталін. Даганяць прыдзецца.

Панамароў. Так, прыдзецца да-
ганяць. Я думаю, што ў далей-
шым я ўдасканалю сваю машы-
ну і бяру на сябе абавязаль-
ства за 15 дзён будучага года
выкасіць 600 гектараў. Нас, такіх
стаханаўцаў, якія прысутнічаюць
тут, яшчэ нямнога ў вобласці, і
я даю абяцанне таварышу Сталі-
ну, што на будучы год падрых-
тую на сваёй вобласці 30 такіх
камбайнераў, як я (апладысмен-
ты).

Няхай жыве наша ланінская
партыя! Няхай жыве таварыш
Сталін! (Бурныя апладысменты,
прысутныя наладжваюць тавары-
шу Сталіну авацыю).

Дазвольце паціснуць рукі нашым
правадчырам ад чэлябінскіх
камбайнераў. (Апладысменты).
Тав. Панамароў паціскае рукі чле-
нам прэзідыума).

Раз сябе падкаваць па тэорыі.
Правдзіш веснавую пасевную
кампанію, я пайшоў на два меся-
цы ў школу камбайнераў, скон-
чыў яе, здаў экзамен на камбай-
нера першай катэгорыі. Пры-
езджаю дамоў, атрымліваю ма-
шыну, выязджаю ў поле, як ука-
зана ў пастанове партыі і ўрада.
За тыдзень наперад. Трэба ска-
заць, што ў нас спачатку былі
выяўлены паджы, з-за чаго стаяла
8 агрэгатаў. Мы па падручніку
сталі вывучаць усе часткі кам-
байна, старыя камбайнеры дзялі-
ліся вопытам з навічкамі.

Таварышы, калі ў мінулым 1934
годзе ў нас камбайны зрабілі ў
сярэдным па 250 гектараў, то ў сё-
летнім годзе мы маем у сярэднім
на камбайн па 397 гектараў. У мі-
нулым годзе ў нас было 12 кам-
байнаў, у гэтым годзе — 20, не-
лічачы 6 машын, якія прышлі ў
часе ўборачнай кампаніі.

Працуючы са сваім агрэгатам,
мы рыхтавалі машыну на ноч. У
часе сходаў мы машыну не
спынялі: адзін элавіў з машыны,
ішоў сходаць, другі працаваў на
ёй. Гэта давала магчымасць
ушчыльняць работы дзень. У сяр-
эднім за дзень у мяне выхо-
дзіць на 15-футовую машыну па
18,8 гектара.

Я яшчэ не сказаў, як у нас
праходзіла спарбортства. Я ўзяў
абавязальства выклікаць усіх
камбайнераў Саюза. Са мной
уклучыўся ў конкурсы і прыняў
мой выклік тав. Шырокаў з дру-
гога раёна. Абласная газета ко-
жны дзень змяшчала на адной ста-
ронцы, колькі ў дзень мы зрабі-
лі, чаму мелі прастоі і т. д. Гэта
вельмі, таварышы, падштурхоўва-
ла. Калі прыносяць газету і ты
бачыш, што астаецца ззаду, так
у цябе аж пяткі коле ў гэты час.

ПРАМОВА ТАВ. А. Г. ТІЛЬБЫ (КАМБАЙНЕР, БАШКІРСКАЯ АССР).

Таварышы, дазвольце вітаць ад
імя башкірскіх камбайнераў-ста-
ханаўцаў таварыша Сталіна.
(Апладысменты).

Таварышы, я — сын кулака.
Бацька мой раскулачаны ў 1930 го-
дзе і высланы.

Да 1931 г. я працаваў у калга-
се. Затым з 1931 па 1933 год я
працаваў у Жылбудзе ў якасці
чорнаробочага. З 1933 г. я пасту-
піў у саўгас, вучыўся на курсах
трактарыстаў. У гэты час я ма-
шыны яшчэ не ведаў, апрача ло-
багравейкі. На курсах я быў адзін
месяц і 10 дзён. Першы сезон я
працаваў на трактары. К каст-
рычніцкім ураччаванням мяне пра-
міравалі за добрую работу на
трактары. Затым мяне паслалі на
курсы камбайнераў, дзе я быў 1
месяц і 10 дзён. На трактары я
працаваў часна, затым працаваў
на рамоне камбайна. У мінулым
годзе я працаваў на камбайне
«Сталінец», убраў 297 гектараў і
быў праміроваў, як лепшы кам-
байнер саўгаса. Зімой я зноў пра-
цаваў на рамоне трактараў, а ў
папарную быў на рамоне кам-
байнаў. Адрамантаваў тры кам-
байны і здаў раней тэрміну на
10—15 гадзін.

У сёлетнім годзе я ўбраў 567
гектараў (апладысменты), зара-
біў я 2.704 рублі (апладысменты),
эканоміў гаручага 1.049 кілогра-
маў. Самая вялікая выпрацоўка
мая ў гэтым годзе складала 24
гектары на камбайн. У сучасны
момант я ўжо адрамантаваў кам-
байн к 1936 году. Рамонт закон-
чыў раней тэрміну па норме на
50 гадзін. Даю абавязальства ў
1936 годзе ўбраць не менш 700
гектараў.

Хоць мясцовая ўлада не пасы-
лала мяне ў Маскву як дэлегата,
але тав. Якаўлеў, дзякуй яму, вы-
клікаў мяне як лепшага камбай-
нера. Хоць я і сын кулака, але
я буду часна змагацца за справу
рабочых і сялян і за пабудову са-
цыялізма. (Апладысменты).

Асабіста зарабіў 3.864 рублі.
(Апладысменты).

Апрача таго эканоміў 1.340 кгр.
гаручага, за гэта атрымаў яшчэ
не менш 500 руб. (Апладысмен-
ты).

Таварышы, усё гэта, разам узя-
тае, гаворыць аб тым, што мы
ўсе, што тут сядзім, здолеем на
будучы год далаць вялікіх по-
спехаў, і я ад імя камбайнераў на-
шай МТС бару абавязальства
выпрацаваць на кожны камбайн
у сярэднім не па 400, а па 500
гектараў.

Якаўлеў. А Палагушкіна пабеш?
Колесаў. Пабыў.

Таварышы, так-жа як мы здоле-
лі пад кіраўніцтвам нашай партыі
і натхніцеля стаханаўскага руху,
вялікага правадчыра таварыша
Сталіна (апладысменты) ала-
маць у сельскай гаспадарцы ўсе
старыя нормы і стварыць свае
новыя нормы, так-жа мы, што сядзім
тут, здолеем на заклік партыі
і ўрада перасесці, калі гэта
патрэбна, са сваёй машыны на
танкі і пераламаць усе замкслы
фашыстаў, якія пасягнуць на на-
шы граніцы. (Апладысменты).

Няхай жывуць камуністычная
партыя і вялікі правадчыр і кіраў-
нік працоўных усяго свету таварыш
Сталін! (Апладысменты, крыкі
«ўра»). Тав. Колесаў паціскае
руку тав. Сталіну і ўсім чле-
нам урада).

Таварышы, якое заданне было
нашай машына-трактарнай стан-
цыі і як мы яго выканалі?
У нас было заданне 4.400, мы
зрабілі 7.508 гектараў, эканомілі
гаручага 12.072 кгр., 30 камбай-
нераў зарабілі 36.782 рублі. (Апла-
дысменты).

Я асабіста зарабіў 3.864 рублі.
(Апладысменты).

Апрача таго эканоміў 1.340 кгр.
гаручага, за гэта атрымаў яшчэ
не менш 500 руб. (Апладысмен-
ты).

Таварышы, усё гэта, разам узя-
тае, гаворыць аб тым, што мы
ўсе, што тут сядзім, здолеем на
будучы год далаць вялікіх по-
спехаў, і я ад імя камбайнераў на-
шай МТС бару абавязальства
выпрацаваць на кожны камбайн
у сярэднім не па 400, а па 500
гектараў.

Якаўлеў. А Палагушкіна пабеш?
Колесаў. Пабыў.

Таварышы, так-жа як мы здоле-
лі пад кіраўніцтвам нашай партыі
і натхніцеля стаханаўскага руху,
вялікага правадчыра таварыша
Сталіна (апладысменты) ала-
маць у сельскай гаспадарцы ўсе
старыя нормы і стварыць свае
новыя нормы, так-жа мы, што сядзім
тут, здолеем на заклік партыі
і ўрада перасесці, калі гэта
патрэбна, са сваёй машыны на
танкі і пераламаць усе замкслы
фашыстаў, якія пасягнуць на на-
шы граніцы. (Апладысменты).

Няхай жывуць камуністычная
партыя і вялікі правадчыр і кіраў-
нік працоўных усяго свету таварыш
Сталін! (Апладысменты, крыкі
«ўра»). Тав. Колесаў паціскае
руку тав. Сталіну і ўсім чле-
нам урада).

Таварышы, якое заданне было
нашай машына-трактарнай стан-
цыі і як мы яго выканалі?
У нас было заданне 4.400, мы
зрабілі 7.508 гектараў, эканомілі
гаручага 12.072 кгр., 30 камбай-
нераў зарабілі 36.782 рублі. (Апла-
дысменты).

Я асабіста зарабіў 3.864 рублі.
(Апладысменты).

Апрача таго эканоміў 1.340 кгр.
гаручага, за гэта атрымаў яшчэ
не менш 500 руб. (Апладысмен-
ты).

Таварышы, усё гэта, разам узя-
тае, гаворыць аб тым, што мы
ўсе, што тут сядзім, здолеем на
будучы год далаць вялікіх по-
спехаў, і я ад імя камбайнераў на-
шай МТС бару абавязальства
выпрацаваць на кожны камбайн
у сярэднім не па 400, а па 500
гектараў.

Якаўлеў. А Палагушкіна пабеш?
Колесаў. Пабыў.

Таварышы, так-жа як мы здоле-
лі пад кіраўніцтвам нашай партыі
і натхніцеля стаханаўскага руху,
вялікага правадчыра таварыша
Сталіна (апладысменты) ала-
маць у сельскай гаспадарцы ўсе
старыя нормы і стварыць свае
новыя нормы, так-жа мы, што сядзім
тут, здолеем на заклік партыі
і ўрада перасесці, калі гэта
патрэбна, са сваёй машыны на
танкі і пераламаць усе замкслы
фашыстаў, якія пасягнуць на на-
шы граніцы. (Апладысменты).

Няхай жывуць камуністычная
партыя і вялікі правадчыр і кіраў-
нік працоўных усяго свету таварыш
Сталін! (Апладысменты, крыкі
«ўра»). Тав. Колесаў паціскае
руку тав. Сталіну і ўсім чле-
нам урада).

ПЯЦІГОДКУ У ЧАТЫРЫ ГАДЫ

БАБРУЙСК, 2 снежня. (Па тэле-
графу). 30 лістапада першы лес-
дзех Бабруйскага дрэваапрацоўчага
камбіната, дзе паставіў усесаюзны ре-
корд рамшчык Рушко, распілаваў
1236 кубаметраў драўніны. На дру-
гі дзень, 1 снежня, рамшчык Міха-
лап перакрыў рэкорд Рушко, рас-
пілаваўшы за амену 320,6 кубамет-
раў — 285,4 проц. нормы. Лесадзех
у гэты дзень за тры змены распіла-

ваў на 5 лесарамах 1283 кубаметры
замест нормы 750.

Па прапанове рамшчыка каму-
ніста Міхалапа дырэкцыя і рабочы
каллектыў баруць на сябе абавяз-
цтва выканаць пяцігадовы план
камбіната за чатыры гады. Выкліка-
ем паставіць нашаму прыкладу
ўсе заводы лясной прамысловасці.
Дырэктар камбіната ЗУБРЫЦКІ.
Сакратар парткома УМАН.
Старшыня заўкома КУЗНЕЦОВ.

ВЫКАНАЛІ ГАДАВЫ ПЛАН

СКУРЗАВОД «БОЛЬШЭВІК»
2 снежня менскі завод «Боль-
шэвік» выканаў гадавую прагра-
му на 100,02 проц. Выпушчана
прадукцыі на 7 млн. 505 тыс.
317 руб. Калектыў рабочых і ін-
жыверна-тэхнічных работнікаў за-
воду абавязаўся да канца года
выпусціць звыш плана прадукцыі
яшчэ на 680 тыс. рублёў.

Дырэктар заводу БАНДАРЧЫК.
Сакратар парткома ШЫМАНОВСкі.
Старшыня заўкома ФЛЮКСМАН.

ВІЦЕБСКІ ЗАВОД «ЧЫРВОНЫ
МЕТАЛІСТ» ІМЯ КІРАВА
Закончыў гадавую вытворчую
праграму Віцебскі завод «Чырво-
ны металіст» імя Кірава. Выпу-
шчана прадукцыі на 6.556 тыс. руб-
лёў. Завод асвоіў выпуск новых

свідравальных варштатаў, вар-
штатаў Т2-М і радыгараў. У
1936 г. завод дае прадукцыі на
8.120 тыс. рублёў.

ПАЛІГРАФІЧНАЯ ПРАМЫСЛО-
ВАСЦЬ
Упраўленне паліграфічнай пра-
мысловасці БССР датэрмінова вы-
канала гадавы вытворчы план.
На 1 снежня 1935 г. выпушчана
галзвой прадукцыі на 13.711,3
тыс. рублёў — 100,7 проц.

Шырокім разгортваннем стаха-
наўскага руху, рэалізацыяй пра-
мовы таварыша Сталіна на ўсеса-
юзнай нарадзе стаханаўцаў прат-
прыемствы паліграфічнай прамы-
словасці БССР абавязуюцца забя-
спечыць выпуск да канца года
звыш плана яшчэ на 1 мільён
рублёў прадукцыі.

Значэнне мае ён для ўсіх абакоў
жыцця нашай краіны. Гэты рух
значна павялічыў нашу прадук-
цыйнасць і пачіне далёка ззаду
капіталістычную прамысловасць,
капіталістычныя нормы. Ён ство-
рыў свае, больш высокія, соцыя-
лістычныя нормы.

Я зусім разумею, чаму наш на-
род так радыся святкуе пяціна-
цігоддзе свайго вызвалення, ча-
му так весіліцца, чаму так тап-
цую, чаму твары людзей так жыц-
пераласны, — толькі таму, што
народ унёў у перамогах заў-
трашняга. Вашы поспехі залікі,
але яны валькі для мінулага. По-
спехі заўтрашняга дня будуць ня-
змерна большымі.

15 гадоў назад Савецкая Арме-
нія залажыла першыя камяні са-
праўды народнай соцыялістыч-
най рэспублікі. Ва ўмовах заста-
рых вэкавых соцыяльных і па-
цыянальных супярэчнасцей, зда-
валася-б, асабліва трудна было
залажыць такую дзяржаву, дзе
ўсе нацыянальнасці, усе людзі
могуць прыкласці свае творчыя
сілы. На аснове ажыццяўлення
ленінска-сталінскай нацыяналь-
най палітыкі такая дзяржава
створана і існуе пяцінаціналь-
гадоў. У гэтай дзяржаве кожнаму,
хто хоча працаваць, — будзь ён
шворк, рускі ці грузін, — усім хо-
піць работы. Работы, таварышы,
яшчэ непачаты край. Многа яшчэ
трэба зрабіць, каб жыццё наша
стала яшчэ больш забяспечаным
і прыгожым.

За поспехі заўтрашняга дня,
таварышы!

(Бурныя апладысменты. Усе
ўстаюць. Доўгія авацыі. З залы
нясуцца воклічы «Няхай жыве
верны саратнік Леніна і Сталіна
— Міхаіл Іванавіч Калінін». Ар-
кестр выконвае «Інтэрнацыянал»).

За поспехі заўтрашняга дня,
таварышы!

(Бурныя апладысменты. Усе
ўстаюць. Доўгія авацыі. З залы
нясуцца воклічы «Няхай жыве
верны саратнік Леніна і Сталіна
— Міхаіл Іванавіч Калінін». Ар-
кестр выконвае «Інтэрнацыянал»).

МАРЫЯ ФЕДАРЭНКА СЛОВА СТРЫМАЛА

ЦК КП(б)Б — тав. ГІКАЛО

Будучы ў Вас на прыёме ста-
ханаўцаў 9 лістапада, я дала сло-
ва перайсці працаваць з пяці ма-
шын знешняга карабка на шпіль.
Спешаюся паведаміць Вас, што
дагэна мною абяцанне я выканала.
22 лістапада я перайшла на аб-
слугоўванне шасці машын. Пор-
му выконваю.

Вельмі ўсхвалявана і ўрадава-
на прамовай нашага любімага
правадчыра таварыша Сталіна на
ўсесаюзнай нарадзе стаханаўцаў.
Гэта прамова натхніла мяне на
яшчэ большы ўздым прадукцый-
насці працы і прыняцце актыў-
нага ўдзелу ва ўсёй вялікай ра-
боте, якую праводзіць наша пар-
тыя і ўрад. Я падала заяву аб
прыёме мяне ў групу спачувваю-
чых з тым, каб стаць яшчэ
больш карыснай для нашай пар-
тыі.

Няхай жыве наш вялікі родны
таварыш Сталін, натхніцель на-
шых вялікіх перамог!

МАРЫЯ ФЕДАРЭНКА, работ-
ніца клеяльнага цэха рэчыц-
кай фабрыкі «Х. Кастрычнік».

Советская 29, тел. 21-812

